

Prológus a hat szegedi népkonyha felállításához.

(Saját tudósítónktól.) A hatóság tudvalevően december 15-én kívánja felállítani azt a hat népkonyhát, amelynek költségeit a Back-féle örlési jutalékból fogják fedezni. Ez ellen az elhatározás ellen több felszólalás érkezett hozzánk, amelyek valamennyien azt ajánlják a polgármester ur figyelmébe, hogy a népkonyhákat lehetőleg december 1-én, de legkésőbb december első hetében minden esetre megnyitassa. A levelek írói utalnak a hirtelen hidegre fordult időre és arra, hogy a tüzelőanyagok rettenetes drágasága a legvégsőkig fokozta a megélhetés eddig is lekérdőjelezhető akadályait. Egyik szegedi orvos különösen azért sürgeti a népkonyhák minél előbb való megnyitását, mert az a reménye van, hogy sok szegény gyermek megmenekül a fűtetlen szobáktól, ha ehédre, vacsorára az eddiginél lényegesen kevesebbet kell majd költeni a szülőknek.

Fölöslegesnek tarjuk, hogy a szegények ügyét a polgármester ur figyelmébe ajánljuk. Bizonyára ő sem kíván föltétlenül ragaszkodni a december 15-iki dátumhoz. Egyre több és több adatunk van annak illusztrálására, hogy a hat népkonyha felállítása milyen mérhetetlenül jelentőségű. A Feministák Szegedi Egyesülete gyakorlati tanácsadója családok háztartásáról gondosan megállapított adatokat volt szíves rendelkezésünkre bocsájtani, amelyekből lehet itt közlünk:

1. Özvegy asszony, egy nyolc éves gyermekkel és a cseléddel. Fodrászmű. Havi jövedelme 160 korona. Lakás havi 40 korona, hozzá a kvantélyos adóik. Kiadásai: Cseléd havi bére 24, kenyér másfél kg. naponta 21.60, tej 1 liter naponta 14.40, zsír két és fél kiló 20, liszt 4 kg. egy hétre 13.44, cukor, kávé 9, hús kétszer hetenként egy negyed kiló 8, krumpli, bab, zöldség, tarhonya, só, fűszer, szappan 6, fűtés, világítás 50, összesen 175.41 korona. Marad apró rendkívüli kiadásokra 4.56 korona. Ruháeműt a háboru óta nem csinálthatott.

2. Az ura napszámos volt gyárban, napi 6 korona keresettel. Az asszony és 6 apró gyermeke bevétel az államsegélyből 60, újsághordásért 16, összesen 76 koronát. (Kiadásai volnának a legszükségesebbekre: lakás havi 10, kenyér napi 3 kiló 39.60, világítás 6, tüzelő 10 kiló naponta 20, liszt 5 kiló hetenként 13.20, zsír egy fél kiló egy hétre 14.40, krumpli 8, bab 3.20, húsra, teje nem jut, szappan 4, só, fűszer, cukor stb. 4, összesen 122.40 korona. Rögtöni segélyeket szokott kapni. Nyomora leírhatatlan, rettenetesen éheznek.

3. Ura napszámos volt gyárban napi 4.80 korona keresettel. Most kap havi segélyt 83.70, újsághordásért 14, bevétel az összesen 97.70 koronát. Van 5 apró gyermeke és öreg anyja. Anyjánál lakik, lakbért nem fizet. Kiadásai: Kenyér napi 3 kiló 39.60, tüzelő 20, világítás 6, liszt 5 kiló hetenként 13.20, zsír 14.40, krumpli 8, bab 3.20, hús, tejet soha nem lát, szappan 4, só, paprika, apróság 4, összesen havi 112.40 korona. A különbözetet rögtöni segélyekkel kell pótolnia. Ruhára természetesen nem juthat.

4. Egy munkás, akinek 65 korona heti fizetése van és 6 gyermeke, elkölt hetenként: kenyérre 10, zsírra 12, lisztre 6, húsra 10, krumplira 4, teje 4.90, cukorra 1.50, fára 6, világításra 1.68, főzelékre 10, összesen 66.08 koronát. Ruhát előlebből csináltat, a gyermekei felváltva hordják cipőjüket, tekintve, hogy egyszer délelőtt, egyszer délután kell iskolába menni.

5. Egy hivatalnok, akinek 215 korona fizetése van havonként és családja 3 tagból áll,

elkölt: lakbérre 42, húsra 20, kenyérre (zsemlye) 15, nullás lisztre 4, zsírra 22, hüvelyekre 3, krumplira 6, teje 21, cukorra 5, eselédre 18, mosásra 12, fűtésre, világításra 18, biztosításra 10, nesztlére 4, griesre 4, összesen 204 koronát. Ruházkodásra nem jut.

6. Havi jövedelem 90 korona. Családtagnok száma 7. Jelenlegi árak mellett élelmezési kiadások havonta: teje 18, kenyérre 20, főzelékre 6, burgonyára 4, zsírra 14, húsra 6, szappan 2, lisztre 10 korona. Kávéra, cukorra nem jut. Fűtésre 7, világításra 3, összesen 90 korona. Cipőjavításra, tojásra, ruhára nincs pénz. Lakbért fizet havi 20 koronát.

7. Havi segély 20 korona. Családtagnok száma 2, dolgozni nem bíró két nő: anya és nagyanya. Jelenlegi árak mellett élelmezési kiadások havonta: teje 4.75, kenyérre 3.08, főzelékre 1, burgonyára 2, zsírra 3.50, húsra 2, szappanra 1, lisztre 1, fűtésre 3.80, tojásra 1.60, összesen 23.73 korona. Lakbért nem fizet, a lakásért takarít.

A hideg idők ép a legszerényebb háztartások eddigi rendjét — amennyiben az rendnek nevezhető — billentik meg a legérzékenyebben. A népkonyhák megnyitásával igazán sietni kell, nagyon sietni. Különböztet mit esznek ezek az emberek, ha fűteni is kell.

Az izolált Románia.

(Saját tudósítónktól.) Románia politikai katózai: Filipescu, Jonescu, Lucaciú és Goga, e két hazaáruló, lassanként maguk is ráeszmélnek arra, hogy veszett ügynek a prókatorai. Nem beszélünk a román közvéleményről, mely máris elejtette ezeket a politikai kalandorokat. Goga már el is zengte mélabus hatyudalát a legutóbbi népgyűlésen, amelyet Jassyban tartottak. Alig néhány száz hallgató volt kíváncsi. Dákórománia lármás prófétáira, Goga Oktaviánt ez annyira elkésztette, hogy kijelentette:

— Talán utoljára szölok nyilvános gyűlésen Románia népéhez. Nem érdemes. Sajnálom egyáltalán, hogy eljöttem Romániába.

Ez a csalódott remények, az elkeseredés rezignációja. Ez a nyilatkozás a fényező sugárkévéjével világítja meg a román helyzetet. Biztosak lehetünk arról, hogy Románia nem fog beleavatkozni a háboruba. Nem mintha nem szívesen növelné területét akár Erdéllyel, akár Besszarábiával, sőt legszívesebben mind a kettővel, hanem azért nem mer beleavatkozni, mert a központi hatalmak végleges győzelmé egészen bizonyos. Az annyira áhitott Erdély és Magyarország egyéb megkívánt részei már kombináción kívül esnek. Ezekre csak úgy tehetne volna rá Románia a kezét, ha minket katasztrófális vereség, ország bomlasztó katasztrófa ért volna. Ez azonban a lehetőségek körén kívül esik. Maradna tehát Románia számára Besszarábia. Romániának a mostani körülmények között módjában állna érintetlen hadseregével Oroszországtól Besszarábiát elragadni. Sokszor hallunk hangokat, amelyek csodálkozásukat fejezik ki, miért nem teszi meg Románia ezt? Ezeknek akarunk most itt megfelelni.

Oroszországot teljesen letörni, lehetlenség. Ez nem is a mi hadi célunk. Mi első sorban és főleg azért viseljük ezt a háborút, mert békét akarunk. Békét, mely biztosítja nyugodt és mindinkább elmélyülő fejlődésünket egy a szellemi, mint az anyagi kultúra terén. Területi gyarapodás ezen háboru folyamányaként csak annyiban fog szóba kerülhetni, amennyiben fenti célt szolgálhatja. De újabb koloncot nem veszünk a nyakunkba. Ami már most Romániának Besszarábiára való igényeit illeti, azokat aligha fogja megvalósítani. Attól kell ugyanis tartani Romániának, hogy amint Oroszország kiheveri a háboru vágta sebeket és új erőre kap, nemcsak Besszarábiát veszi vissza, hanem esetleg szétzuzza egész Romániát. Az ettől való — és nem alaptalan — félelem az, ami Romániát nolens-volens semlegességre kényszeríti. Erdélyre vonatkozó álmát nem bírja, a Besszarábiára vonatkozót nem meri megvalósítani.

Volna azonban egy expediens, egy megoldás, amely alkalmas volna erre, hogy Románia Besszarábiához jusson. Az tudniillik, hogy Németország és Ausztria-Magyarország hosszú időre szóló véd- és dacsövetségére lép Romániával. Mert hogy nem lennénk Románia gyenge szövetségesei, arra elég bizonyíték a világháboru. Kérdés azon-

ban először, hogy egyáltalán szükségünk van-e a román segítségre, másodsor megéri-e nekünk ez a segítség az érte fizetendő árat: a hosszú időre szóló szövetséget ki-mondottan Oroszország ellen?

Szükségünk van-e a román segítségre? Nincs. Berlinből — pedig ott bizonyára tudják — már hónapokkal azelőtt megízenték Bukarestbe: Románia jegyezze meg, hogy félni, nem félnünk tőle, segítségére pedig nem szorulunk rá. Ez elég világos beszéd. Hihető, hogy Románia segítségével megrövidülne a háboru. Ezért azonban nem érdemes hosszú évtizedekre szóló kötelezettséget vállalni arra, hogy Romániának minden segítséget megadunk Besszarábia birtokba tarthatására. Miért tegyük lehetetlenné egy esetleges német-osztrák-magyar-orosz szövetséget? Egy évtized sem telt el az orosz-japán háboru után és e két ellenséges nemzet mint szövetséges jelent meg a mostani világháboru színpadján.

Aztán Románia szövetségi hűségéhez is szó fér. A Károly király által aláírt fegyveres egyezményt, amely Romániát mindjárt a háboru kitörésekor a mellettünk való beavatkozásra kötelezte, egyszerűen sutba dobták. Sőt még tovább ment. Semlegessége jóakaratu volt — Oroszországgal szemben, irántunk pedig minden volt, csak jóakaratu nem. Ezt az eljárását mi nem jutalmazhatunk meg most azzal, hogy a mi segítségünkkel tekintélves területi gyarapodáshoz juttassuk. Végül bizonyosra vehető, hogy a Besszarábiával megnövekedett és így erőben meggvarapodott Románia erdélyi aspirációi nem hogy csökkennének, hanem ép ellenkezőleg.

Románia akkor, amikor nem vállalta a Károly király által aláírt szerződéséből folyó kötelezettségeit, izolálta magát. Ez az izoláltsága most napról-napra teljesebbé válik. Már nemcsak politikai értelemben, hanem földrajzilag is.

Az új portugál kormány megalakulása.

Zürich, november 22. Lisszabonból táviratozzák a Temps-nak: A köztársaság elnöke elfogadta a Castro-kormány lemondását. A lapok értesülése szerint az új demokratikus kormány a következőképpen fog megalakulni: **Miniszterelnök:** Alfonso Costa, **belügy- és pénzügy:** Alesde Menses, **hadügy:** Norton de Mattos, **tengerésztügy:** Leotte Derego, **külgügy:** Antonio Macisira, **kereskedelmügy:** di Silvia, **gyarmatügy:** Ribeiro, **közoktatásügy:** Joao de Barros. A parlament még december harmadika előtt rendkívüli ülészsakra fog összeülni.

DIVATOS férfi-, fiu- és női téli és átmeneti kabátok,
öltöngök, kalapok, sapkák stb.
rendkívüli olcsón szerezhetők be
KRÉMER négnél, Hosszú Lajos-sugárút 8. Telefon 773.